

טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב - 2022 - אישור

החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מחליטים:

- א. לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מס' חק/660 מיום 20.2.2022, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 24.10.2021 התקבלה החלטת הממשלה מס' 549 שכותרתה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026" שבין מטרותיה הפחתת תופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית, הקטנה משמעותית של מספר כלי הנשק המוחזקים באופן בלתי חוקי בידי אזרחים ותושבים מהמגזר הערבי, והעלאת תחושת הביטחון האישי של אזרחי ישראל בכלל ותושבי הנגב, האזרחים והתושבים הערבים בפרט.

במסגרת ההחלטה, הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, לקדם בתוך 3 חודשים את תיקוני החקיקה הנדרשים להחלת הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תש"ט-1949 (להלן: "חוק כלי הירייה") על דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט, כאשר עד להשלמת ההסדרה החוקית יפעל משרד הכלכלה והתעשייה לעצירה זמנית של יבוא דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט וחלקיו לישראל.

בנוסף, הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים לבחון בתוך 30 ימים את כלל הכלים וחלקיהם הניתנים להסבה באופן העלול להמית, ובהתאם לצורך לקדם את תיקוני החקיקה הנדרשים על מנת להחיל גם עליהם את הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תוך מתן עדיפות להסדרת החקיקה על כלים מסוג איירסופט על פני שאר הכלים הניתנים להסבה.

הרקע להחלטה בעניין זה, כפי שעולה מחוות דעת של משטרת ישראל ומהנתונים שאספה בנושא, הוא תופעה הולכת ומתרחבת של זליגת כלים דמויי כלי ירייה מסוגים שונים לידי גורמי פשיעה שונים, וביצוע פעולות להסבת אותם כלים לכלי ירייה קטלניים. מדובר בעלייה משמעותית בכמויות הכלים שעברו הסבה לכלי ירייה ושימשו למספר פיגועי טרור קטלניים ואירועי רצח על רקע פלילי, כמו גם לשורה של מקרי ירי לעבר בני אדם, בתים ורכבים, כמפורט בדברי ההסבר לטיוטת החוק.

בהתאם להחלטת הממשלה, ביום 27.10.2021 פורסם ברשומות צו של שרת הכלכלה והתעשייה האוסר יבוא של כלים שונים מסוג איירסופט וחלקיהם, למעט יבוא המיועד לשימוש מערכת הביטחון (להלן: "הצו"). תוקפו של הצו אושר בוועדת הכלכלה של הכנסת בתחילה לתקופה של חודשיים, עד ליום 27.12.2021. בהמשך הוארך תוקף הצו בחודש נוסף עד ליום 27.1.2022 וביום 7.2.2022 הוארך תוקף הצו עד ליום 6.4.2022. בדיון האחרון שהתקיים בוועדת הכלכלה, בו הוארך תוקף הצו כאמור, הודיע יו"ר הוועדה כי לא יקבל בקשה נוספת להארכת הצו ועל המדינה להשלים את תיקון החקיקה בנושא בהקדם האפשרי. יצוין כי התיקון המוצע יאפשר את המשך היבוא בכפוף להסדרים המפורטים בו. בד בבד עם עצירת היבוא, פעלו משרדי הממשלה הרלוונטיים לקידום הליכי החקיקה הנדרשים, בהתאם להחלטת הממשלה.

תזכיר חוק בעניין פורסם להערות הציבור ביום 23.1.2022 וניתן היה להעיר על תזכיר החוק עד ליום 13.2.2022. במהלך תקופת הפרסום המשיכו משרדי הממשלה לגבש את נוסח הצעת החוק כך שניתן יהיה להביא את הצעת החוק לאישור הממשלה וועדת השרים לענייני חקיקה בהקדם האפשרי.

בהמשך לכך, גובשה טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמויי כלי ירייה), התשפ"ב-2022 (להלן- טיוטת החוק), המצורפת להצעת החלטה זו. עניינה של טיוטת החוק הוא הסדרת

הפיקוח, הבקרה והאכיפה על השימוש באותם דמויי כלי ירייה הניתנים להסבה לכלי ירייה והיא כוללת הסדרים נדרשים נוספים וכן הסדרים ותיקונים משלימים נדרשים בחוק כלי הירייה, והכל כמפורט בטיטת החוק.

במסגרת טיטת החוק נעשה מאמץ רב לאזן בין הצורך לפקח על כלים אלה ולמנוע את המשך זליגתם לגורמי הפשיעה, לבין הרצון שלא להטיל רגולציה כבדה ויקרה ולמעשה להפעיל מערך רישוי מלא על המשתמשים בכלים אלה לפעילות פנאי וספורט לגיטימית.

יצוין כי יתר דמויי כלי הירייה שלא יוסדרו בחוק כלי הירייה, מהטעם שלא ניתן להסב אותם לכלי ירייה, ימשיכו להיות בפיקוח משרד הכלכלה והתעשייה מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986.

ביום 20.2.2022 החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את טיטת החוק ולתמוך בהמשך קידומה.

לאור כל האמור לעיל, ובשל הצורך הדחוף לקדם את הליכי החקיקה הנדרשים על מנת להקנות לגורמים המוסמכים את הכלים המתאימים לטיפול בתופעה של זליגת דמויי כלי הירייה לגורמים עברייניים והסבתם לכלי ירייה קטלניים, לצד הצורך לאפשר את המשך יבוא הכלים לישראל כך שיתאפשר המשך הפעילות הלגיטימית של ציבור המשתמשים באופן בטוח ומפוקח, וזאת בטרם יפוג תוקפו של הצו לעצירת היבוא כאמור לעיל, וכן בשים לב למועד סיומו הצפוי של מושב החורף של הכנסת, ביום 13.3.2022, מוצע כי הממשלה תאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 20.2.2022 בדבר אישור טיטת החוק. עוד מוצע כי הממשלה תבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת וכן תבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת, בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, והכל על מנת לקצר את לוחות הזמנים לקידום תיקון החקיקה בנושא.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לצורך יישום החוק הוקצו משאבים במסגרת חוק התקציב לשנת הכספים 2022, התשפ"ב - 2021.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

המשרד לביטחון הפנים יקצה בשנת 2022 תקנים ייעודיים לטובת הקמה ראשונית של המערך.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 549 מיום 24.10.2021 שעניינה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

היועץ המשפטי למשרד לביטחון הפנים (בפועל), סבור כי אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה. מצ"ב חוות דעתו.

סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי; חקיקה ממשלתית;

תחום פעולה עיקרי: אכיפת החוק;

מוגש על ידי השר לביטחון הפנים

כ"ב באדר א' התשפ"ב
23 בפברואר 2022

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב-2022-
אישור החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה

- א. לאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 20.2.2022 בדבר אישור טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב-2022, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 24.10.2021 התקבלה החלטת הממשלה מס' 549 שכותרתה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026" שבין מטרותיה הפחתת תופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית, הקטנה משמעותית של מספר כלי הנשק המוחזקים באופן בלתי חוקי בידי אזרחים ותושבים מהמגזר הערבי, והעלאת תחושת הביטחון האישי של אזרחי ישראל בכלל ותושבי הנגב, האזרחים והתושבים הערבים בפרט.

במסגרת ההחלטה, הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, לקדם בתוך 3 חודשים את תיקוני החקיקה הנדרשים להחלת הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תש"ט-1949 (להלן: "חוק כלי הירייה") על דמוי כלי ירייה מסוג איירסופט, כאשר עד להשלמת ההסדרה החוקית יפעל משרד הכלכלה והתעשייה לעצירה זמנית של יבוא דמוי כלי ירייה מסוג איירסופט וחלקיו לישראל.

בנוסף, הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים לבחון בתוך 30 ימים את כלל הכלים וחלקיהם הניתנים להסבה באופן העלול להמית, ובהתאם לצורך לקדם את תיקוני החקיקה הנדרשים על מנת להחיל גם עליהם את הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תוך מתן עדיפות להסדרת החקיקה על כלים מסוג איירסופט על פני שאר הכלים הניתנים להסבה.

בהתאם להחלטת הממשלה, ביום 27.10.2021 פורסם ברשומות צו של שרת הכלכלה והתעשייה האוסר יבוא של כלים שונים מסוג איירסופט וחלקיהם, למעט יבוא המיועד לשימוש מערכת הביטחון (להלן: "הצו"). תוקפו של הצו אושר בוועדת הכלכלה של הכנסת בתחילה לתקופה של חודשיים, עד ליום 27.12.2021. בהמשך הוארך תוקף הצו בחודש נוסף עד ליום 27.1.2022 וביום 7.2.2022 הוארך תוקף הצו עד ליום 6.4.2022. בדיון האחרון שהתקיים בוועדת הכלכלה, בו הוארך תוקף הצו כאמור, הודיע יו"ר הוועדה כי לא יקבל בקשה נוספת להארכת הצו ועל המדינה להשלים את תיקון החקיקה בנושא בהקדם האפשרי. יצוין כי התיקון המוצע יאפשר את המשך היבוא בכפוף להסדרים המפורטים בו.

בד בבד עם עצירת היבוא, פעלו משרדי הממשלה הרלוונטיים לקידום הליכי החקיקה הנדרשים, בהתאם להחלטת הממשלה.

תזכיר חוק בעניין פורסם להערות הציבור ביום 23.1.2022 וניתן היה להעיר על תזכיר החוק עד ליום 13.2.2022. במהלך תקופת הפרסום המשיכו משרדי הממשלה לגבש את נוסח הצעת החוק כך שניתן יהיה לחביא את הצעת החוק לאישור הממשלה וועדת השרים לענייני חקיקה בהקדם האפשרי.

בהמשך לכך, גובשה טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב - 2022 (להלן - טיוטת החוק), המצורפת להצעת החלטה זו. עניינה של טיוטת החוק הוא הסדרת הפיקוח, הבקרה והאכיפה על השימוש באותם דמויי כלי ירייה הניתנים להסבה לכלי ירייה והיא כוללת הסדרים נדרשים נוספים וכן הסדרים ותיקונים משלימים נדרשים בחוק כלי הירייה, והכל כמפורט בטיטת החוק.

ביום 20.2.2022 החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את טיוטת החוק ולתמוך בהמשך קידומה.

לאור האמור לעיל ובטיטת החוק המצורפת להצעת ההחלטה, ובשל הצורך הדחוף לקדם את הליכי החקיקה הנדרשים על מנת להקנות לגורמים המוסמכים את הכלים המתאימים לטיפול בתופעה של זליגת דמויי כלי הירייה לגורמים עברייניים והסבתם לכלי ירייה קטלניים, לצד הצורך לאפשר את המשך יבוא הכלים לישראל כך שיתאפשר המשך הפעילות הלגיטימית של ציבור המשתמשים באופן בטוח ומפוקח, וזאת בטרם יפוג תוקפו של הצו לעצירת היבוא כאמור לעיל, וכן בשים לב למועד סיומו הצפוי של מושב החורף של הכנסת, ביום 13.3.2022, מוצע כי הממשלה תאשר את החלטת ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 20.2.2022 בדבר אישור טיוטת החוק. עוד מוצע כי הממשלה תבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת וכן תבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת, בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, והכל על מנת לקצר את לוחות הזמנים לקידום תיקון החקיקה בנושא.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה מוגשת על דעתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי).

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

אריאל סיוזל, עו"ד   היועץ המשפטי למשרד לביטחון חפנים (בפועל)

חתימה

תפקיד

שם

מזכירות הממשלה

החלטה מספר חק/660 של ועדת השרים לענייני חקיקה מיום 20.02.2022 .

חק/660. טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב-2022

מ ח ל י ט י ס, לאשר את טיוטת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב-2022 המצורפת (דפים...).

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

הצעת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה ותיקונים נוספים), התשפ"ב - 2022

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

במסגרת המאבק הממשלתי בפשיעה בכלל, ובפשיעה במגזר הערבי בפרט, קיבלה הממשלה ביום 21.10.2021 את החלטה מס' 549 שכותרתה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026" ובין מטרותיה הפחתת תופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית, הקטנה משמעותית של מספר כלי הנשק המוחזקים באופן בלתי חוקי בידי אזרחים ותושבים מהמגזר הערבי, והעלאת תחושת הביטחון האישי של אזרחי ישראל בכלל ותושבי הנגב, האזרחים והתושבים הערבים בפרט.

במסגרת החלטה 549 הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים לקדם תיקוני חקיקה להחלת דינים מחוק כלי הירייה, תש"ט-1949 גם על דמוי כלי ירייה מהם נשקפת סכנה שיוסבו לכלי ירייה ועלולים לשמש לפשיעה בידי גורמים עברייניים (להלן: "דמוי כלי ירייה").

מטרת הצעת החוק הינה להסדיר את השימוש בכלים דמויי כלי ירייה מסוגים לגביהם קיים סיכון שניתן להסב אותם לכלי ירייה קטלניים. זאת, על רקע עליה משמעותית בשנים האחרונות בשימוש בדמוי כלי ירייה לייצור כלי נשק מאולתרים, אשר עושים את דרכם לידיהם של גורמי טרור ופשיעה מאורגנת, באופן המהווה סכנה לשלום הציבור וביטחונו.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1:

מוצע לקבוע איסור על הקמה והפעלה של מועדוני קליעה בהם נעשה שימוש בדמוי כלי ירייה ללא רישיון וכן מוצע לאסור נשיאה והחזקה של דמוי כלי ירייה שלא במסגרת פעילות במועדון קליעה מורשה. בנוסף, ובדומה לאיסורים החלים בחוק העונשין, תשל"ז-1977 על כלי נשק, מוצע לאסור פעילות מסחר, יבוא ויצוא של דמוי כלי ירייה ופעולות נוספות ללא קבלת רישיון מהרשות המוסמכת.

עיקר 2:

מוצע לקבוע כי עמדת המשטרה לעניין מסוכנות פלילית בכל הנוגע למתן רישיונות לכלי ירייה ולדמוי כלי ירייה תהווה קביעה מחייבת.

עיקר 3:

מוצע להקנות סמכויות פיקוח ואכיפה לביצוע הוראות החוק למפקחים שיוסמכו לעניין זה.

עיקר 4:

מוצע לתקן את סעיף העונשין לעניין אי-חידוש רישיונות כלי ירייה והפרת הוראות החוק, ובהתאמה לתקן את סעיף 144(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, להוסיף סעיפי עונשין ספציפיים תחת סעיף 16(2), בו נקבעה הפרה של כל הוראה מהוראות החוק כעבירה פלילית, בתנאים שפורטו בסעיף, וכן לקבוע סעיפי עונשין הקובעים עבירות פליליות בגין הפרת הוראות החוק לעניין דמוי כלי ירייה.

ד. השפעת החוק המוצע על הדין הקיים

יתוקנו סעיפים 1, 2, 7, 7ב, 11, 11ב, 12, 13, 14, 14א, 15, 16 ו 25 לחוק; יימחק סעיף 7ד לחוק; יתווספו לחוק סעיפים 7ט ו 13א-13ג, ויתוקן סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה ובהיבט המנהלי

לצורך יישום החוק הוקצו משאבים במסגרת חוק התקציב לשנת הכספים 2022, התשפ"ב - 2021.

ו. עמדות משרדי הממשלה השונים להצעת החוק

עמדת היועצת המשפטית של משרד הכלכלה והתעשייה היא כי אין מניעה לקידום הצעת החוק. הערות שהתקבלו ממשרד הביטחון ומשרד ראש הממשלה בנוגע לסעיפים הרלוונטיים לגופי הביטחון התקבלו והוטמעו בנוסח.

ז. עמדת היועץ המשפטי לממשלה

עמדת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) היא כי אין מניעה לקידום הצעת החוק.

ח. הערות שהתקבלו מהציבור לתזכיר החוק ולא הוטמעו

הערות אלה התייחסו, בתמצית, לאיסור המוצע לשאת ולהחזיק דמוי כלי ירייה שלא במסגרת פעילות במועדון קליעה, שכן לטענת המעירים אין אפשרות להסב דמוי כלי ירייה לכלי ירייה. לטענת המעירים ההסדר המוצע בתזכיר החוק יפגע בפעילות העסקית המתבצעת בכלים אלה ויפגע בפעילות הפנאי של ציבור המתאמנים. בנוסף, אזרחים רבים רכשו במהלך השנים דמוי כלי ירייה וכעת יצטרכו לאחסן אותו במועדונים או מתקנים מורשים. ההערות לא התקבלו לנוסח טיוטת החוק מהטעם שבידי המשטרה מספר רב של דמוי כלי ירייה שהוסבו לכלי ירייה קטלניים וחלקם אף שימש למעשי פשיעה. זליגת כלים אלה לידיים עברייניות מתאפשרת כיון שכיום אין פיקוח ובקרה על המסחר והשימוש בהם, וכיוון שאינם משמשים להגנה עצמית אין מקום לאפשר את החזקתם באופן פרטי. בהתאם, נקבע שמתקן בו מתקיימת פעילות בכלים אלה יחויב בקבלת רישיון מתאים, והפעילות בכלים אלה תהיה במתקן זה בלבד ולא ניתן יהיה לרכוש כלים אלה להחזקה פרטית. מטעם זה, אזרחים המחזיקים בכלים אלה כיום יחויבו לאחסנם במועדוני קליעה או במקום שקיבל רישיון לכך, לאור הסכנה שבזליגת כלים אלה לגורמי פשיעה כאמור. בהקשר זה יצוין כי בשנת 2012 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לצעצועים מסוכנים במשרד הכלכלה, שנכון להיום הוא הגוף הממונה על המסחר בכלים אלה, הודעה לפיה אסור להחזיק כלים אלה מחוץ למועדונים מורשים לאור הסיכון הנשקף מהם, וקראה ליבואנים ובעלי המועדונים לאסוף מחברי המועדונים את הכלים שברשותם.

ט. להלן נוסח החוק המוצע ודברי הסבר

הצעת חוק כלי הירייה (תיקון מס' 22) (דמוי כלי ירייה), התשפ"ב - 2022

הוספת הגדרות	1.	בחוק כלי הירייה, תשי"ט-1949 ¹ (להלן - "החוק"), בסעיף 1
	(א)	לפני ההגדרה "כלי ירייה" יבוא:
		"דמוי כלי ירייה" - כלי בעל קנה שאינו כלי ירייה, שניתן להסב אותו לכלי ירייה כהגדרתו בחוק זה, לרבות חלק של כלי כאמור, מסוג המנוי ברשימה שהורה השר בצו שיפורסם ברשומות, בהתייעצות עם המפקח הכללי של המשטרה,

¹ ס"ח תש"ט, עמ' 143, ס"ח תשע"ח, עמ' 193

לאחר שקבע שיש בכלי או בחלקו משום סיכון שהוא עלול להיות מוסב לכלי ירייה או לשמש חלק ממנו ;			
(ב) לאחר ההגדרה "כלי ירייה צבאי" יבוא :			
"מועדון קליעה – מתקן בו מתבצעת פעילות בדמוי כלי ירייה ;"			
(ג) לאחר ההגדרה "מנהל משרד העבודה והרווחה" יבוא :			
"מפקח – אדם שנתמנה על ידי השר, במינוי שפורסם ברשומות, להיות מפקח לעניין חוק זה ;"			
בסעיף 2 לחוק	2.	תיקון סעיף 2	
בסעיף קטן (א) במקום המילה "יעשה" יבוא "ייצר" ;			
במקום סעיף 7 לחוק יבוא	3.	תיקון סעיף 7	
"לא יקים אדם ולא ינהל מטווח קליעה או מועדון קליעה אלא על פי רישיון ;			
בסעיף 7ב לחוק	4.	תיקון סעיף 7ב	
(1) בכותרת השוליים לאחר המילה "במטווח" יבוא "או במועדון קליעה" ;			
(2) בכל מקום לאחר המילים "מטווח קליעה" או "מטווח" יבוא "או מועדון קליעה" ;			
סעיף 7ד לחוק יימחק ;	5.	מחיקת סעיף 7ד	
בסעיף 7ה לחוק במקום "7ד" יבוא "7ג" ;	6.	תיקון סעיף 7ה	
אחרי סעיף 7ח לחוק יבוא :	7.	הוספת סעיף 7ט	
(א) לא ירכוש אדם, לא יאחסן ולא יוביל דמוי כלי ירייה אלא על פי רישיון ;	ט7.	"דמוי כלי ירייה"	
(ב) לא ייצר אדם, לא ייבא ולא ייצא דמוי כלי ירייה ולא יסחור בו או יעשה בו כל עסקה אחרת שיש עמה מסירת החזקה לזולתו, בין בתמורה בין שלא בתמורה, אלא על פי רישיון ;			
(ג) לא יחזיק אדם ולא יישא דמוי כלי ירייה אלא במועדון קליעה בעל רישיון לפי חוק זה ;			
(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על גוף ביטחוני במסגרת מילוי תפקידו. לעניין זה "גוף ביטחוני" – כל אחד מאלה : (1) משרד הביטחון ויחידות הסמך של משרד הביטחון ;			

(2) צבא הגנה לישראל; (3) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה; (4) מפעלי מערכת הביטחון, כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, שאינם יחידות כאמור בפסקה (3), ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר; (5) משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר והרשות להגנה על עדים.			
בסעיף 11 לחוק			8. תיקון סעיף 11
(1) בסעיף קטן (1)(א) לאחר המילים "כלי ירייה" יבוא "או דמוי כלי ירייה";			
(2) בסעיף 11(2) הסיפא החל מהמילים "על פי המלצת" תימחק ובמקומה יבוא: "אולם לא יינתן רישיון אם קבע קצין משטרה בכיר, כהגדרתו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, שהוסמך לכך בידי המפקח הכללי של המשטרה, כי קיימת מניעה למתן רישיון כאמור מטעמים של שלום הציבור וביטחונו."			
בסעיף 11ב לחוק			9. תיקון סעיף 11ב
(1) לאחר סעיף קטן (ג) יבוא:			
(ד) הוראות סעיף זה לא יחולו על רישיון לדמוי כלי ירייה";			
בסעיף 12 לחוק			10. תיקון סעיף 12
בסעיף 12(ג)(2) לחוק המילה "המלצת" תימחק ובמקומה יבוא: "קביעת";			
בסעיף 13 לחוק			11. תיקון סעיף 13
(1) בס"ק (א) במקום המילים "הנושא או המוביל כלי ירייה" יבוא "הנושא כלי ירייה או המוביל כלי ירייה או דמוי כלי ירייה";			
(2) בס"ק (ג) בכל מקום לאחר המילים "כלי ירייה" יבוא "או דמוי כלי ירייה";			
לאחר סעיף 13 לחוק יבוא:			12. הוספת סעיף 13א
(א) השר רשאי להסמיך מפקחים, מבין עובדי משרדו, שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי סעיף זה, כולן או חלקן, לשם ביצוע פיקוח על הוראות חוק זה, למעט פיקוח על גופים המנויים בסעיף 5ב; (ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א) אלא אם כן מתקיימים בו כל אלה: (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לדעת השר להיות מפקח;	13א.	סמכויות פיקוח	

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר; (3) הוא כשיר להחזיק כלי ירייה לפי הוראות חוק זה; (4) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר; (ג) לשם פיקוח ובקרה על ביצוע הוראות חוק זה והוראות הרשות המוסמכת לפי חוק זה, יהיה רשאי מפקח, ולעניין מועדון קליעה – גם שוטר: (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת שמזהה אותו; (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, שיש בהם כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חוק זה או להקל את ביצוען וכן להציג בפניו כל חפץ שיש בו כדי להבטיח את ביצוען של הוראות חוק זה או להקל על ביצוען, לרבות לשם זיהוי וספירתו, בדיקת סימונו ובחינת תנאי אחסנתו; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה - 1995. (3) להיכנס למקום, לרבות לכלי תחבורה כשהוא נייח, שיש לו יסוד להניח שמתבצעת בו פעילות הטעונה רישיון לפי חוק זה בהתאם לסמכויות הקבועות בחוק זה, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים, אלא על פי צו של בית משפט. (4) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות שוטר לפי כל דין. (ד) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים כל אלה: (1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו; (2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה;			
הוספת סעיף 13ב			
(א) לשם אכיפת הוראות חוק זה והוראות הרשות המוסמכת לפי חוק זה, יהיה רשאי הממונה להורות על סגירת מקום בו מתבצעת פעילות הטעונה רישיון לפי חוק זה, לתקופה של שלושה ימים או עד לקיום שימוע, לפי המוקדם מביניהם, בהתקיים כל אחד	13ב.	סמכויות אכיפה מנהלית	לאחר סעיף 13א לחוק יבוא:

מאלה: (1) אירוע שגרם למוות או לפציעה קשה של אדם שבשלה הוא בסכנת חיים ממשית וזקוק לטיפול רפואי דחוף כדי להציל את חייו או אירוע שהיה עלול לגרום למוות או לפציעה קשה, כאשר האירוע התרחש במקום בו מתבצעת פעילות הטעונה רישיון לפי חוק זה; (2) הפרת כללי אבטחה ומיגון שנקבעו על ידי הרשות המוסמכת באופן שיש בו כדי להביא לסכנת חיים; (3) נמצא פער במלאי כלי הירייה או התחמושת או דמויי כלי הירייה שאיננו תואם את הרישיון שניתן; (4) בוצעה מכירת או החזקת כלי ירייה, דמוי כלי ירייה ותחמושת ללא רישיון או מסירת כלי ירייה, דמוי כלי ירייה ותחמושת לאדם שאיננו מורשה; (5) הממונה התרשם כי בעל הרישיון או מי שמונה מטעמו לקיום תנאי הרישיון והוראות הרשות המוסמכת מתרשל במילוי תפקידו עד כדי סכנה ממשית לשלום הציבור וביטחונו;			
(ב) נערך שימוע כאמור, תהא רשאת הרשות המוסמכת להפעיל את סמכותה לפי הוראות סעיף 12(א) לחוק זה;			
(ג) "הממונה" לעניין סעיף זה – ראש חטיבת פיקוח ואכיפה באגף לרישוי כלי ירייה או ראש האגף לרישוי כלי ירייה במשרד לביטחון הפנים;			
הוספת סעיף 13ג. 14. לאחר סעיף 13ב לחוק יבוא:			
(א) הוראות סעיפים 13א ו 13ב יחולו על גוף ביטחוני בשינויים המחויבים כפי שייקבע בנוהל שיורה השר, בהסכמת השר הממונה. (ב) לא יפעיל מפקח את סמכויותיו לפי חוק זה כלפי גוף ביטחוני, אלא אם כן נקבעה לו התאמה ביטחונית מתאימה לכך, ובהתאם לכללי אבטחת המידע של הגוף הביטחוני; גוף ביטחוני יביא לידיעת המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים את כללי אבטחת המידע האמורים. (ג) בסעיף זה – "גוף ביטחוני" – כהגדרתו בסעיף 7ט(ד) לחוק זה, למעט הגופים המנויים בסעיף 5ב לחוק.	13ג.	אכיפה מנהלית ופיקוח בגופים ביטחוניים	

"התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 ; "השר הממונה" – (1) לעניין גוף המנוי בפסקאות (1), ו-(4) להגדרה "גוף ביטחוני" – שר הביטחון ; (2) לעניין גוף המנוי בפסקה (3) להגדרה "גוף ביטחוני" – ראש הממשלה ;				
		בסעיף 14 לחוק	15.	תיקון סעיף 14
		בכל מקום לאחר המילים "כלי ירייה" יבוא "או דמוי כלי ירייה" ;		
		בסעיף 14א לחוק	16.	תיקון סעיף 14א
בכל מקום, למעט בס"ק (א)(1), לאחר המילים "כלי ירייה" יבוא "או דמוי כלי ירייה" ;				
		בסעיף 15 לחוק	17.	תיקון סעיף 15
		בכל מקום לאחר המילים "כלי ירייה" יבוא "או דמוי כלי ירייה" ;		
		בסעיף 16 לחוק	18.	תיקון סעיף 16
(1) האמור בסעיף 16 יסומן (א) ;				
(2) בס"ק (1) הסיפא מהמילים "שלא שילם את האגרה" תימחק ובמקומה יבוא "שלא חידש את רישיונו או את תעודת ההרשאה. לעניין זה לא יראו אדם כמי שלא חידש את רישיונו או את תעודת ההרשאה אם חלפה יותר משנה מיום שפג תוקפם של הרישיון או תעודת ההרשאה, לפי העניין" ;				
(3) בס"ק (2) המילים "הוראה מהוראות חוק זה או" יימחקו ;				
(4) לאחר ס"ק (2) יבוא :				
(3) מקים או מנהל מטווח קליעה או מועדון קליעה ללא רישיון, בניגוד להוראות סעיף 7 ;				
(4) לא הודיע למשטרת ישראל על אובדן או גניבה של כלי ירייה או דמוי כלי ירייה, בניגוד להוראות סעיף 15 ;				
(5) לאחר סעיף 16א יבוא :				
"16ב) (1) הרוכש, המאחסן או המוביל דמוי כלי ירייה מבלי שקיבל רישיון לכך בניגוד להוראות סעיף 7טא), דינו מאסר שלוש שנים ; (2) המייצר, מייבא או מייצא דמוי כלי ירייה או הסוחר בו או עושה בו כל עסקה				

אחרת מבלי שקיבל רישיון לכך בניגוד להוראות סעיף 7ט(ב) דינו מאסר חמש שנים ; (3) נעברה עבירה לפי סעיפים קטנים (1) או (2) בחלק של דמוי כלי ירייה – דינו מאסר שנה ; (4) המחזיק או נושא דמוי כלי ירייה שלא במועדון קליעה מורשה בניגוד להוראות סעיף 7ט(ג) דינו מאסר שלוש שנים ;		
בסעיף 25 לחוק, האמור בו יסומן (א) ולאחריו יבוא :	19.	תיקון סעיף 25
(ב) צו לעניין דמוי כלי ירייה ייכנס לתוקפו בתוך ארבעה חודשים מיום פרסומו על ידי השר ;		
בחוק העונשין, תשל"ז-1977 -	20.	תיקון עקיף לחוק העונשין
בסעיף 144(ב) המילים "שלא שילם את האגרה לחידוש רישיונו או שלא חודשה תעודת הרשאתו אף שלא הייתה מניעה לחידושה" יימחקו ובמקומן יבוא " שלא חידש את רישיונו או את תעודת ההרשאה" ;		

דברי הסבר

ביום 24.10.2021 התקבלה החלטת הממשלה מס' 549 שכותרתה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026" שבין מטרותיה הפחתת תופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית, הקטנה משמעותית של מספר כלי הנשק המוחזקים באופן בלתי חוקי בידי אזרחים ותושבים מהמגזר הערבי, והעלאת תחושת הביטחון האישי של אזרחי ישראל בכלל ותושבי הנגב, האזרחים והתושבים הערבים בפרט. בסעיף 10. ט. להחלטת הממשלה 549 שכותרתו "מערכה לאומית למול האמל"ח הבלתי חוקי בחברה הערבית בישראל", בס"ק 4 שכותרתו "איירסופט", החליטה הממשלה להנחות את המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, לקדם בתוך 3 חודשים את תיקוני החקיקה הנדרשים להחלת הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תש"ט-1949 (להלן: "חוק כלי הירייה") על דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט, כאשר עד להשלמת ההסדרה החוקית יפעל משרד הכלכלה והתעשייה לעצירה זמנית של יבוא דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט וחלקיו לישראל.

בנוסף, הנחתה הממשלה את המשרד לביטחון הפנים לבחון בתוך 30 ימים את כלל הכלים וחלקיהם הניתנים להסבה באופן העלול להמית, ובהתאם לצורך לקדם את תיקוני החקיקה הנדרשים על מנת להחיל גם עליהם את הדינים החלים בחוק כלי הירייה, תוך מתן עדיפות להסדרת החקיקה על כלים מסוג איירסופט על פני שאר הכלים הניתנים להסבה.

בהתאם להחלטת הממשלה, ביום 27.10.2021 פורסם ברשומות צו של שרת הכלכלה והתעשייה האוסר יבוא של כלים שונים מסוג איירסופט וחלקיהם, למעט יבוא המיועד לשימוש מערכת הביטחון. תוקפו של הצו אושר בוועדת הכלכלה של הכנסת בתחילה לתקופה של חודשיים, עד ליום 27.12.2021. בהמשך הוארך תוקף הצו בחודש נוסף עד ליום 27.1.2022 וביום 7.2.2022 חודש תוקף הצו עד ליום 6.4.2022. תיקון החוק המוצע יאפשר את המשך הייבוא בכפוף להסדרים המפורטים בו.

עד לפרסומו של הצו לעצירת היבוא, ניתן היה לייבא דמויי כלי ירייה לישראל בכפוף לתנאים שונים הקבועים בנוהל של משרד הכלכלה והתעשייה. יצוין כי כיום, במצב הדברים שטרם התיקון המוצע, חלק מדמויי כלי הירייה מוגדרים כ"צעצוע מסוכן" (לדוג' איירסופט), לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור,

יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז – 1986, והם אינם מוגדרים ככלי ירייה בהתאם לחוק כלי הירייה. החוק המוצע מבקש להבחין בין דמויי כלי ירייה אשר ניתן להסב לכלי ירייה ולגביהם להחיל הסדרים שונים מחוק כלי הירייה לבין דמויי כלי ירייה אחרים אשר לגביהם ימשיכו לחול הדינים והכללים הנוגעים לצעצועים מסוכנים.

בהתאם לחוות דעת מקצועית של משטרת ישראל, החל משנת 2014 מזהה משטרת ישראל שימוש בדמויי כלי ירייה, ואיירסופט בפרט, ככלים שהוסבו לנשק חי, ותופעה זו נמצאת מאז במגמת עליה. הסבת דמויי כלי הירייה אינה מצריכה הכשרה מיוחדת ויכולה להתקיים גם בתנאים ביתיים. לפי דיווחי המשטרה, בשנתיים האחרונות נרשמה עליה של 167% במספר כלי הנשק המוסבים שנתפסו על ידה, אשר חלקם הינם כלי איירסופט מוסבים. כלי האיירסופט המוסבים שימשו לביצוע מספר פיגועי טרור קטלניים ואירועי רצח על רקע פלילי, כמו גם בשורה של מקרי ירי לעבר בני אדם, בתים ורכבים.

על סמך האמור לעיל, סבורה משטרת ישראל כי מכירה ומסחר בדמויי כלי ירייה, ובפרט האיירסופט, מזינה תעשייה מסוכנת של ייצור כלי נשק מאולתרים, אשר עושים את דרכם לידיהם של גורמי טרור ופשעה מאורגנת, ומשמשים לפגיעה באזרחים. האמור מהווה סכנה לשלום הציבור וביטחונו, סכנה שאף התממשה במהלך מבצע "שומר החומות" בו נעשה שימוש, בין היתר, גם בדמויי כלי ירייה בהפרות סדר נגד כוחות הביטחון ואזרחים. פעולות הפיקוח בתחום מוגבלות ואין בכוחן לבדן לתת הגנה מלאה לציבור. בנסיבות אלה, המשך המצב הקיים, שבו דמויי כלי הירייה מיובאים לישראל ללא מערכת פיקוח מספקת על הכלים המיובאים אשר תמנע את הזליגה האמורה, מסכנת את ביטחון הציבור.

לפי הנתונים שבידי המשטרה, בשנים 2020-2021 נרשמה עליה של 126% בתפיסת כלי איירסופט שעברו הסבה.

מתחילת שנת 2019 ועד אמצע מאי 2021 הוכח פורנויות שימוש בדמויי M-16 ב- 35 אירועי ירי לעבר אדם, בית או רכב, מתוכם 11 מקרי ירי לעבר אדם בהם נרצחו שני בני אדם. שניים מאירועי הירי היו אירועי פח"ע. בחודש ינואר 2022 נתפסו על ידי המשטרה 17 דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט שעברו הליכי הסבה שונים לכלי ירייה. מדובר בכשליש מסך כל הכלים המוסבים שנתפסו בידי המשטרה בשנת 2020.

בנוסף על האמור לעיל, מציינת משטרת ישראל כי עבריינים מנצלים את העובדה שדמויי כלי הירייה מוגדרים כ"צעצוע מסוכן" בלבד על מנת להימלט מהעמדה לדן במקרים בהם תועדו מבצעים עבירות בנשק חם אך הכלי לא נתפס ברשותם, כאשר הם טוענים כי מדובר היה בצעצוע מסוכן בלבד. עניינו של תזכיר חוק זה הוא הסדרת הפיקוח, הבקרה והאכיפה על השימוש באותם דמויי כלי ירייה הניתנים להסבה לכלי ירייה.

יתר דמויי כלי הירייה שלא יוסדרו בחוק כלי הירייה, מהטעם שלא ניתן להסב אותם לכלי ירייה, ימשיכו להיות בפיקוח משרד הכלכלה והתעשייה מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ז-1986.

מסקירה שנעשתה לעניין הסדרת השימוש בכלים אלה במדינות שונות בעולם עולה כי מדינות רבות נוספות ראו צורך בהסדרת תחום דמויי כלי הירייה, באופן זה אחר.

בארה"ב הוסדר הנושא ברמה הפדראלית במסגרת חוק העוסק בצעצועים מסוכנים, כאשר בצעצועים הדומים בצורתם לכלי ירייה חלה חובת סימון וצביעה בחלקים מסוימים. בנוסף, חלק ממדינות ארצות הברית אסרו מכירת כלים אלה מתחת לגיל 18 וחלקן אף הגבילו את נשיאת הכלים במקומות ציבוריים. באוסטרליה, קנדה וניו זילנד דמויי כלי הירייה הוסדרו תחת חוקים העוסקים בכלי ירייה והרגולציה החלה על כלי ירייה.

בדירקטיבה האירופית ישנה הבחנה בין דמויי כלי ירייה שדומים במראה החיצוני לכלי ירייה או שניתן להסב אותם לכלי ירייה, לבין דמויי כלי ירייה שונים במראה ושלא ניתן להסב.

באשר לאותם כלים שניתן להסב אותם, או להשתמש בחלקיהם לכלי ירייה נקבעו באמנה האירופית הגבלות על מכירתם ונשיאתם.

לאור המציאות המתוארת לעיל בחוות הדעת של משטרת ישראל, ולאור התופעה ההולכת וגוברת של זליגת כלים דמויי כלי ירייה לידי גורמים עברייניים וגורמי פח"ע, המנסים להשיג כלים אלה ולהסב אותם לכלי ירייה קטלניים, החליטה ממשלת ישראל לפעול להסדרת דמויי כלי הירייה אשר נמצא כי ניתן להסב אותם לכלי ירייה ולהחיל עליהם את הדינים החלים על כלי הירייה.

כיום, על פי חוק כלי הירייה, במסגרת הליך לקבלת רישיון לנשיאה או החזקה של כלי ירייה ולהקמת מטווח לביצוע אימוני ירי בכלי ירייה, מקבלת הרשות המוסמכת מידע על מבקש רישיון ובכלל זה חוות דעת ממשטרת ישראל בדבר מסוכנותו הפלילית של מבקש הרישיון, לרבות מידע מודיעיני, מידע רפואי לרבות מידע בדבר אשפוזים על רקע מחלות נפש, מידע אישי לרבות מידע מרשות האוכלוסין וכל מידע נוסף שהרשות המוסמכת סבורה שהוא נדרש לצורך החלטה באם לתת רישיון אם לאו.

בנוסף, מחזיק כלי ירייה ברישיון לפי החוק נדרש לתשלום אגרה שנתית, ביצוע אימונים והכשרות שונות כתנאי להוצאת הרישיון וכתנאי לתוקפו וחידושו, התקנת כספת ביתית תקנית לאחסנת כלי הירייה, וחובת דיווח לרשות המוסמכת על כל שינוי בפרטיו האישיים או במצבו שיש בו כדי להשליך על זכאותו לרישיון.

כשמדובר במטווחי קליעה, במסגרת הרישיון להקמת והפעלת מטווח קליעה, נדרש בעל המטווח לעמוד בדרישות בינוי, בטיחות, מיגון ודרישות מקצועיות שונות, בהתאם לאופי הפעילות במטווח. כמו כן, כלל התנאים למתן רישיון לכלי ירייה פרטי, לרבות המידע שפורט לעיל, חלים גם על מנהל המטווח, מדריכי הירי במטווח וכלל המועסקים במטווח.

במסגרת תזכיר החוק והסדרת דמויי כלי הירייה, נעשה מאמץ רב לאזן בין הצורך שאיננו מוטל בספק לפקח על כלים אלה ולמנוע את המשך זליגתם לגורמי הפשיעה והפח"ע, לבין הרצון שלא להטיל רגולציה כבדה ויקרה ולמעשה להפעיל מערך רישוי מלא על המשתמשים בכלים אלה לפעילות פנאי עממית לגיטימית.

לאור האיומים והסכנות הנשקפים מהיעדר פיקוח, בקרה ואכיפה בדבר השימוש בכלים אלה מחד גיסא, ולאור העובדה שמדובר, בסופו של יום, בצעצועים המשמשים לפעילות פנאי (במצבם המקורי טרם הוסבו) שהיחס אליהם מקל יותר מאשר לכלי ירייה, כך שישנה פחות הקפדה על שמירתם מאידך גיסא, תזכיר החוק מציע מודל מאוזן שימנע את המשך הזליגה של הכלים לגורמים עברייניים לצד המשך ביצוע פעילות הפנאי הלגיטימית במועדוני הקליעה, תוך הימנעות מהצורך להפעיל מערך רישוי הכולל איסוף מידע רב והטלת חובות רגולטוריות שונות, כולל תשלומי אגרות, על ציבור המשתמשים בכלים אלה לצורכי פנאי.

במסגרת זו, בתזכיר החוק מוצע לקבוע שפעולות של ייצור, יבוא, יצוא, אחסנה, הובלה ומסחר בכלים אלה יחויבו ברישיון, באופן דומה לרישיונות מקבילים הניתנים לעוסקים בתחום כלי הירייה, והשימוש בהם ייעשה רק במועדוני קליעה שקיבלו רישיון מהרשות המוסמכת, ובכלל זה החזקת הכלים ואחסנתם. הרציונל שבבסיס האיסור לשאת ולהחזיק בכלים אלה מחוץ למועדוני הקליעה הוא שבשונה מכלי ירייה שנועדו לשמש להגנה עצמית, לכלים אלה אין שימוש הגנתי או תכלית אחרת מחוץ למועדוני קליעה, ולכן אין סיבה מהותית להתיר את נשיאתם והחזקתם במרחב הפרטי או הציבורי, לאור תופעת זליגתם לידיים עברייניות. בעניין זה חשוב להזכיר כי כבר כיום חל איסור להחזיק דמויי כלי ירייה מסוג איירסופט ופיינטבול מחוץ למועדוני קליעה מורשים. ביום 27.3.2012 פרסמה הוועדה הבינמשרדית לצעצועים מסוכנים שבמשרד הכלכלה (להלן: "הוועדה"), מתוקף סמכותה לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (איסור ייצור, יבוא ומכירה של צעצועים מסוכנים), תשמ"ו-1986 הודעה לציבור בדבר הסיכון הנשקף לציבור מהחזקתם של רובי ואקדחי פיינטבול ואיירסופט, וקבעה כי מותר יהיה להחזיקם רק בכוחות הביטחון ובמועדונים מורשים בלבד.

בהודעתה קראה הוועדה לכל האזרחים המחזיקים כלים אלה בבתייהם להפקידם ללא דיחוי במועדונים בעלי רישיון עסק, וכן קראה ליבואנים ולבעלי המועדונים המורשים לאסוף את הכלים מכל חברי המועדון ולהחזיקם בבית העסק בלבד. עוד קבעה הוועדה כי החל ממועד פרסום הודעתה חל איסור על בעלי המועדונים לאפשר החזקת כלים אלו מחוץ למתחם המועדון.

הודעת הוועדה התייחסה לכל כלי האיירסופט והפיינטבול, ללא הבחנה וסיווג לפי מסוכנותו של כל סוג וסוג או מנגנון הפעלה כזה או אחר. הודעת הוועדה עומדת בתוקפה עד היום, והאיסור להחזיק כלים אלה מחוץ למועדונים מורשים שריר ותקף גם כיום. איסור ההחזקה לא נאכף באופן מיטבי, בין היתר לאור היעדר סמכויות גורמי האכיפה לפעול כלפי המחזיקים הפרטיים, כך שהכלים המשיכו לצאת מהמועדונים לציבור הרחב. לנוכח האמור לעיל מתחזק הצורך בתיקונים המוצעים בתזכיר החוק. ההסדרה המוצעת בתזכיר החוק לפיה לא יורשו חברי המועדונים והמתאמנים להחזיק את אותם כלים לגביהם נקבע כי ניתן להסב אותם לכלי ירייה, מעגנת אפוא את הודעת הוועדה האמורה לעיל, ואף מצמצמת את האיסור הרחב הקבוע בהודעת הוועדה רק לגבי אותם כלים שייקבעו בצו של השר.

לסעיף 1

על מנת להחיל את ההסדרים המוצעים לעניין דמויי כלי ירייה, מוצע לתקן את סעיף ההגדרות ולהוסיף מספר הגדרות נדרשות ובהן הגדרת "דמוי כלי ירייה" – כלי בעל קנה שאיננו כלי ירייה, לרבות חלק של כלי כאמור, ושהשר קבע לגביו בצו, לאחר התייעצות עם המפקח הכללי של המשטרה, שניתן להסב אותו או חלקים ממנו לכלי ירייה; הגדרה למועדון קליעה הנועד לביצוע פעילות בדמוי כלי ירייה, והגדרה למפקח על פי החוק, שיוסמך לביצוע פעולות פיקוח ואכיפה של הוראות החוק.

לסעיף 2

מוצע לתקן את המונח "עשיית כלי ירייה" ל"ייצור כלי ירייה" באופן שיתאים למהות הפעילות ולרישיונות הניתנים מהרשויות המוסמכות לפי סעיף זה.

לסעיפים 3-4

לאור ההסדר המוצע בהצעת החוק בנוגע למתן אפשרות לביצוע פעילות בדמוי כלי ירייה במועדוני קליעה מורשים, מוצע לתקן את סעיף 7 לחוק כך שגם הקמה וניהול של מועדון קליעה יהיו חייבים ברישיון. בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 7ב לחוק ולהסמיך את הרשות המוסמכת לקבוע תנאי רישיון והוראות קבע למועדוני קליעה מורשים, בדומה לסמכות הקיימת כיום לגבי מטווחי ירי בכלי ירייה. הוראה זו תאפשר את המשך הפעילות בדמויי כלי הירייה במועדוני קליעה באופן מפקח ומבוקר.

לסעיפים 5-6

מוצע למחוק את סעיף 7ד לחוק הקובע עבירה על הקמת מטווח ללא רישיון לפי פקודת בנין ערים 1936, אשר בוטלה בשנת 1981. במקום סעיף זה מוצע לקבוע בסעיף 16 לחוק עבירה על הקמת מטווח או מועדון קליעה ללא רישיון. בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 7ה כך שתבוטל ההפניה לסעיף 7ד שמוצע למחוק.

לסעיף 7

כמפורט בהרחבה בדברי ההסבר לעיל, לאור הסיכון הנשקף מדמויי כלי הירייה הניתנים להסבה לכלי ירייה, ופוטנציאל הנזק הטמון בהם, מוצע לעגן בחוק איסור לבצע פעולות שונות בכלים אלה ללא רישיון מהרשות המוסמכת, בדומה לחובת הרישיון הנדרשת בכלי ירייה. בנוסף, מוצע להתיר נשיאה והחזקה של דמויי כלי ירייה במועדוני קליעה מורשים בלבד, בהתאם לתנאי הרישיון והוראות הרשות המוסמכת. עוד מוצע להחריג מחובת הרישיון לכלים אלה את גופי מערכת הביטחון במסגרת מילוי תפקידיהם.

לסעיפים 8 ו 10

מוצע להסמיך את שר הביטחון כרשות מוסמכת לעניין סעיף 2 לחוק לגבי דמויי כלי ירייה שנועדו לצורך צבא ההגנה לישראל, בדומה להסדר הקבוע לעניין כלי ירייה, באשר אין סיבה להבחנה בעניין זה. בנוסף, מוצע לשנות את מעמד המשטרה מגורם ממליץ לגורם קובע בעניין שלום הציבור וביטחון, ביחס לכלל הרישיונות הניתנים מכוח החוק, לאור היות המשטרה הגורם המקצועי בעל המומחיות, המיומנות והמידע הנדרש לקביעת מסוכנות פלילית, ובהסתמך על הניסיון שהצטבר בטיפול בנושא זה. בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 12(ג1)(2) לחוק בהתאם לאמור לעיל לעניין תגובת קצין משטרה לערר.

לסעיף 9

מוצע להחריג את הרישיונות לדמויי כלי ירייה מהדרישה בדבר הודעת משרד הבריאות בנוגע לאשפוז עקב מחלת נפש או חשש למחלת נפש. זאת, לאור העובדה שמדובר בעיקר בפעילות פנאי, ולא מדובר במתן רישיונות לנשיאת דמויי כלי ירייה באופן פרטי או במתן רישיונות מיוחדים לתת הרשאות לנשיאת דמויי כלי ירייה.

לסעיף 11

מוצע לקבוע שהמוביל דמוי כלי ירייה ברישיון יהיה חייב לשאת את הרישיון בעת ההובלה ולהציגו בפני שוטר הדורש זאת ממנו. עוד מוצע לקבוע שסמכויות המשטרה לתפוס כלי ירייה אם יש יסוד לחשוב שנעברה בו עבירה לפי חוק זה יחולו גם על דמויי כלי ירייה.

לסעיפים 12-14

על מנת לאפשר פיקוח ואכיפה אפקטיביים על הוראות החוק, מוצע לאפשר לשר לביטחון הפנים למנות מפקחים לפיקוח על הוראות החוק. מוצע להקנות למפקחים שיוסמכו סמכויות פיקוח הנדרשות למילוי תפקידם. בנוסף, לאור המאפיינים הייחודיים של הגופים הביטחוניים, מוצע לקבוע הוראות מתאימות לעניין פיקוח ואכיפה בגופים ביטחוניים. לעניין מועדוני קליעה – מוצע להעניק את סמכויות הפיקוח גם לשוטר, כיוון שהמשטרה רואה במועדוני הקליעה, מטבע הדברים, פוטנציאל מרכזי לזליגת דמויי כלי ירייה לידי גורמים עברייניים. בנוסף, מוצע להסמיק את ראש חטיבת פיקוח ואכיפה באגף לרישוי כלי ירייה ואת מנהל האגף לרישוי כלי ירייה להורות על סגירת מקום עד לקיום שימוע, במקרים חריגים של אירועי בטיחות חמורים או הפרות מהותיות של הוראות הרשות המוסמכת.

לסעיפים 15-17

מוצע לתקן סעיפי חוק אלה שעניינם פעולות שיש לבצע במקרים של פקיעת תוקף הרישיון או במקרים שכלי הירייה הגיע לידי המשטרה שלא עקב עבירה שנעברה בו, וכן במקרים של כלי ירייה שאבד או נשמד, כך שיחולו גם על דמויי כלי ירייה, זאת על מנת למנוע זליגה או העברה של דמויי כלי הירייה לגורמים שאינם מורשים.

לסעיפים 18 ו 20

מוצע לתקן את סעיפי העונשין בחוק וכן להוסיף עבירות הנוגעות לביצוע פעולות שלא כדין בדמויי כלי ירייה, בהלימה לחומרת המעשה ומידת הסיכון הנשקפת ממנו לציבור. במסגרת זו מוצע לתקן את סעיף 16 לחוק, סעיף העונשין, כך שהעבירה הקבועה בו בגין נשיאה, הובלה או החזקה של כלי ירייה שניתנו עליו רישיון או תעודת הרשאה, והרישיון או תעודת ההרשאה לא חודשו אף שלא הייתה מניעה לחידושם, לא תחול רק מחמת אי-תשלום אגרה- אלא מחמת אי-חידוש הרישיון או תעודת ההרשאה, ובלבד שלא חלפה שנה מהיום שפג תוקפם של הרישיון או תעודת ההרשאה. זאת, מן הטעם שהליך החידוש כיום מתבצע כולו במטווה הקליעה לאחר תשלום האגרה.

בנוסף, מוצע לתקן את סעיף 16(2) לחוק ולקבוע בו עבירה לגבי הפרת תנאי ברישיון או בתעודת ההרשאה, תחת ההוראה שקבעה הפללה של כל הוראות החוק. בהקשר זה נערכה בחינה של הוראות החוק וכעבירות פליליות נקבעו אותן הוראות שנמצא כי יש לקבוע את הפרתן כעבירה פלילית. בהתאם, נוספו סעיפים קטנים (3) ו (4) הקובעים עבירות בגין הפרת אותן הוראות בחוק, כגון הקמת וניהול מטווה או מועדון קליעה ללא רישיון, חובת הפקדה של כלי ירייה או דמויי כלי ירייה שפקע רישיונו במשטרה ודיווח למשטרה בדבר כלי ירייה או דמויי כלי ירייה שנשמד או אבד.

בנוסף, לאור הוספת ההסדרים המוצעים לעניין דמויי כלי ירייה, מוצע לקבוע בסעיף 16(ב) סנקציות פליליות בגין ביצוע פעולות בדמויי כלי ירייה מבלי שניתן רישיון לביצוע פעולות אלה, באופן מדורג ובהתאם לחומרת העבירה והסיכון הנשקף ממנה לציבור: בגין רכישת, אחסנת או הובלת דמויי כלי ירייה ללא רישיון – שלוש שנות מאסר, בגין ייצור, יבוא, יצוא ומסחר בדמויי כלי ירייה ללא רישיון – חמש שנות מאסר, ובגין החזקה או נשיאה שלא במועדון קליעה וללא רישיון – שלוש שנות מאסר. כמו כן, מוצע לקבוע עונש של שנת מאסר

במידה והעבירות לעיל נעברו בחלק של דמוי כלי ירייה, למעט עבירה של נשיאה או החזקה. בהתאם, מוצע לתקן את סעיף 144(ב) לחוק העונשין בהלימה לתיקון המוצע בסעיף 16(א)(1) לחוק.

לסעיף 19

מוצע לקבוע שכניסתו לתוקף של צו שיפרסם השר לעניין דמוי כלי ירייה יהיה ארבעה חודשים מיום פרסומו של הצו על ידי השר, על מנת לאפשר לעוסקים והמתאמנים בכלים אלה שהות מספקת להסדיר את הרישיונות הנדרשים להמשך פעילותם, וכן לאפשר לאזרחים שבבעלותם דמויי כלי ירייה לאחסן את הכלים במקומות המורשים לכך או למכור את הכלים שבבעלותם למי שמורשה על פי החוק להחזיק בהם. מוגש על ידי השר לביטחון הפנים

י"ט באדר א' התשפ"ב
20 בפברואר 2022